DIGITALNE TEHNOLOGIJE U PREVENCIJI BOLESTI KOD STARIJIH OSOBA: IZAZOVI I MOGUĆNOSTI

[1] **Patricia Bezek**

[1] **Sveučilište Jurja Dobrile, Medicinski fakultet u Puli**

Uvod: Digitalne tehnologije, poput mobilnih aplikacija i pametnih uređaja, pružaju znatne mogućnosti za prevenciju bolesti i promicanje zdravlja starijih osoba, no njihovu širu primjenu ograničavaju nedostatak digitalnih vještina, složena sučelja i strah od pogrešaka. U ovom se radu istražuju prepreke i čimbenici koji pridonose njihovoj uspješnoj primjeni.

Materijali i metode: Proveden je pregled znanstvene literature objavljene od 2014. do 2024. u bazama: PubMed, Scopus, Cochrane Library i Google Scholar. U analizu su uključeni radovi na engleskom jeziku, dostupni u cjelovitom tekstu, objavljeni u navedenom razdoblju, a obuhvaćali su metaanalize, sustavne preglede, pregledne i istraživačke radove. Pretraživani su podaci o upotrebi digitalnih alata u prevenciji bolesti, preprekama njihove primjene te čimbenicima koji pridonose uspješnoj implementaciji.

Rezultati: Ukupno su uključena 34 rada iz baza PubMed (9), Scopus (8), Cochrane Library (4) i Google Scholar (13), među kojima 23 sustavna pregleda, od kojih četiri metaanalize, tri pregledna i osam istraživačkih radova. Literatura navodi kako većina starijih osoba upotrebljava barem jedan digitalni zdravstveni uređaj (85 % u dobi od 65 do 74 godina, 74 % starijih od 75 godina), no samo 17,3 % prati zdravlje putem aplikacija. Kao glavne prepreke navode se ograničen digitalni pristup (23 – 29 %) i izostanak uporabe tehnologije u komunikaciji sa zdravstvenim djelatnicima (57 – 64 %). Stariji preferiraju jednostavne, prilagođene alate uz edukaciju i podršku, pri čemu 33,7 % bira uređaje za praćenje zdravlja, 30,1 % telemedicinu, a 24,5 % pametne telefone i aplikacije za poruke.

Zaključak: Digitalne tehnologije imaju potencijal u prevenciji bolesti starijih osoba jer omogućuju praćenje zdravlja, potiču zdrave navike i očuvanje neovisnosti, no njihova je primjena ograničena niskom digitalnom pismenošću i složenim sučeljima. U skladu s tim, potrebno je razvijati prilagođene aplikacije i usluge radi lakšeg pristupa prevenciji i bolje kvalitete života.

Ključne riječi: digitalne tehnologije, prevencija, starije osobe

Datum primitka: 10.09.2025.

Datum prihvaćanja: 24.09.2025.

Autor za dopisivanje:
Patricia Bezek
E-pošta: bezekpatricia14@gmail.com